Παροχές και ελαφρύνσεις 1,7 δισ. στον προϋπολογισμό του 2026

Οι δαπάνες αυξάνονται κατά 5,074 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2025

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Αλμα δαπανών κατά 5,074 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2025 προβλέπει το προσχέδιο για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2026, με οδηγό κυρίως τις επενδυτικές δαπάνες του Ταμείου Ανάκαμψης, το οποίο τελειώνει τον προσεχή Αύγουστο και η πίεση για πλήρη απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων θα είναι μεγάλη.

Συγκεκριμένα, οι δαπάνες του ΤΑΑ προβλέπεται να ανέλθουν σε 7,192 δισ. ευρώ, από 4,900 δισ. ευρώ φέτος, αυξημένες κατά σχεδόν 2,3 δισ. ευρώ ή 46,7%.

Συνολικά, μαζί με το ΕΣΠΑ και το εθνικό σκέλος, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων θα φτάσει τα 16,7 δισ. ευρώ. Εκτός από το Ταμείο Ανάκαμψης, η αύξηση δαπανών κατά 5 δισ. ευρώ κατευθύνεται στα μέτρα που ανακοινώθηκαν στη ΔΕΘ (βλ. πίνακα παραπλεύρως), καθώς και στις αυξημένες ετήσιες παραλαβές οπλικών συστημάτων.

Κυριότερες μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις

2025 - 2027, σε εκατ. ευρώ

	2025	2026	2027
Αναμόρφωση κλίμακας φορολογίας εισοδήματος	0	-1.218	-1.624
Μείωση του φόρου [illegible] ακινήτων	0	0	-90
Σταδιακή κατάργηση του **ΕΝΦΙΑ** για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως **1.500** κατοίκους	0	-38	-75
Αναπροσαρμογή τεκμηρίων διαβίωσης	0	-40	-40
[illegible] **50%** της αύξησης των ενοικίων [illegible] 2026 [illegible] 2027	0	-75	-210
Μείωση ΦΠΑ κατά **30%** [illegible] **20.000** κατοίκους	0	-25	-25
Μείωση κατά **50%** του ελάχιστου εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες στους οικισμούς εκτός Αττικής με πληθυσμό έως **1.500** κατοίκους [illegible] κατά το έτος γέννησης του τέκνου και για τα επόμενα **2** έτη	0	-10	-10
Αναμόρφωση μισθολογίου Ενόπλων Δυνάμεων	-41	-162	-162
Εξοικονόμηση από αναμόρφωση δομής Ενόπλων Δυνάμεων	19	77	77
Αύξηση αποζημίωσης [illegible] από **8,8** ευρώ σε **50** έως **100** ευρώ	0	-25	-25
Αναμόρφωση μισθολογίου [illegible] (ΓΕΝ.ΑΣ., Π.Σ., Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ)	-32	-127	-127
Αναμόρφωση [illegible]	0	-30	-30
Αναγνώριση [illegible] integrated master [illegible]	0	-7	-7
Βελτίωση [illegible] ΔΕΠ και ερευνητών	0	-6	-6
[illegible]	0	0	-43
[illegible]	0	-50	-50
[illegible]	0	-22	-22
Σύνολο	-53	-1.758	-2.465

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι νέοι κανόνες

Το προσχέδιο προϋπολογισμού δεν ξεφεύγει, ωστόσο, από τα όρια αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων (χωρίς, δηλαδή, τους κοινοτικούς πόρους) πρωτογενών δαπανών, που προβλέπουν οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες. Χάρη στην αύξηση των εσόδων από φοροδιαφυγή το 2024 δημιουργήθηκε χώρος που διατέθηκε το 2025 και το 2026, έτσι ώστε η σωρευτική αύξηση δαπανών την τριετία να είναι περίπου 9,9% ή 10 δισ. ευρώ, όπως είχε συμφωνηθεί.

Νέα μέτρα για το 2026 δεν προβλέπονται, αναφέρουν πηγές του οικονομικού επιτελείου, καθώς ο σωρευτικός αυτός στόχος δεν μπορεί να παραβιαστεί. Για το 2027, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, το περιθώριο επιπλέον δαπανών που υπολογίζεται αυτή τη στιγμή είναι περί τα 600-700 εκατ. ευρώ. Αλλά ακόμη είναι νωρίς για προβλέψεις, καθώς μπορεί να προκύψουν νέα περιθώρια από την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2025.

Το προσχέδιο που κατέθεσαν χθες στη Βουλή ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης και ο υφυπουργός Θάνος Πετραλιάς επιβεβαιώνει ότι η δημοσιονομική υπεραπόδοση συνεχίζεται ακάθεκτη.

Προβλέπεται ανάπτυξη 2,4%, πληθωρισμός 2,2%, ανεργία 8,6% και πρωτογενές πλεόνασμα 2,8% του ΑΕΠ.

Το πρωτογενές πλεόνασμα φέτος προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 3,6% του ΑΕΠ, υψηλότερα όχι μόνο από την πρόβλεψη του προϋπολογισμού του 2025 για 2,4%, αλλά και από την επικαιροποίησή της, τον περασμένο Απρίλιο, στην ετήσια έκθεση προόδου του Μεσοπρόθεσμου, για 3,2% του ΑΕΠ. Κι αυτό χάρη στην αύξηση της κατανάλωσης, της τουριστικής κίνησης και των αμοιβών, όπως εξήγησε ο κ. Πετραλιάς, που προφανώς απέδωσαν αυξημένα έσοδα. Για το 2026 προβλέπεται πρωτογενές πλεόνασμα 2,8% του ΑΕΠ.

Το συνολικό αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης θα είναι έλλειμμα 0,1% του ΑΕΠ, από πλεόνασμα 0,6% το 2025. Η κυβέρνηση είναι αισιόδοξη και για την ανάπτυξη.

Προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,2% φέτος (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης της για 2,3%), συμβαδίζοντας με την πρόβλεψη της Τράπεζας της Ελλάδος και του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή. Για το 2026 ανεβάζει τον πήχη στο 2,4%, έναντι πρόβλεψης της ΤτΕ για 1,9%.

Το βασίζει στην ισχυρή αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 1,7% (έναντι 1,9% φέτος), αλλά και στην πρόβλεψη για αύξηση των επενδύσεων κατά 10,2%, πάλι με τη βοήθεια του Ταμείου Ανάκαμψης. Μάλιστα εκτιμά ότι οι επενδύσεις θα αντιπροσωπεύουν το 2026 το 16,8% του ΑΕΠ, έναντι 15,7% το 2025, που αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό από το 2010. Μειώνεται έτσι το επενδυτικό κενό με την Ε.Ε. Ομως, στις επενδύσεις οι προβλέψεις των προϋπολογισμών των τελευταίων ετών διαψεύδονται συστηματικά. Ο προϋπολογισμός του 2025 προέβλεπε για φέτος αύξηση κατά 8,4% και το προσχέδιο του προϋπολογισμού κατέβασε την πρόβλεψη για αύξηση στο 5,7%.

Για τον πληθωρισμό προβλέπεται –με βάση τον εθνικό δείκτη– να διαμορφωθεί στο 2,6% φέτος και στο 2,2% το 2026. Για τον εναρμονισμένο με την Ε.Ε. δείκτη, η πρόβλεψη είναι για 3% φέτος (3,1% τον «βλέπει» η ΤτΕ) και για υποχώρηση στο 2,2% το 2026.

Η ανεργία προβλέπεται να υποχωρήσει φέτος άλλη μία μονάδα, από το 10,1% το 2024 στο 9,1% και στη συνέχεια στο 8,6% το 2026.

ΑΕΠ 260,959 δισ.

Το ονομαστικό ΑΕΠ θα φτάσει φέτος τα 249,576 δισ. ευρώ ξεπερνώντας τα υψηλά προ κρίσης και το 2026 θα αυξηθεί στα 260,959 δισ. ευρώ.

Οπως επεσήμανε ο κ. Πιερρακάκης, οι προβλέψεις του προσχεδίου «αποτυπώνουν μια χώρα που αφήνει οριστικά πίσω της τις κρίσεις, επενδύει στις ανεξάντλητες δυνατότητές της και προχωρά με σχέδιο, δημοσιονομική σταθερότητα και κοινωνική επιμοθησία».

Πάνω από τα μισά έσοδα θα προέλθουν από έμμεσους φόρους

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Στα έσοδα από την έμμεση, κατά κύριο λόγο, φορολογία θα στηριχθεί και ο προϋπολογισμός του επόμενου έτους, όπως ακριβώς συμβαίνει τα τελευταία χρόνια. Είναι ενδεικτικό ότι από το 2020, οπότε τα έσοδα από τους έμμεσους φόρους ήταν 24,2 δισ. ευρώ, θα φθάσουν το 2026 στο εντυπωσιακό των 40,8 δισ. ευρώ. Δηλαδή το διάστημα αυτό οι εισπράξεις από τον ΦΠΑ αυξήθηκαν 16,6 δισ. ευρώ. Ενα μεγάλο τμήμα, ίσως το μεγαλύτερο αυτής της αύξησης, οφείλεται στην ακρίβεια που πλήττει την αγορά, με τους πολίτες να καταβάλλουν υψηλότερα ποσά ΦΠΑ σε κάθε καθημερινή συναλλαγή τους. Παράλληλα, η διόγκωση των έμμεσων φόρων είναι αποτέλεσμα και των αυξημένων τουριστικών ροών, κάτι που φαίνεται και στα στοιχεία του επταμήνου του 2025, όπως και από την αύξηση της κατανάλωσης. Πρόκειται για συνεχιζόμενη τάση, που αναδεικνύει την εξάρτηση του κράτους από τη φορολογία στην κατανάλωση, μια εξάρτηση που, όπως όλα δείχνουν, ήρθε για να μείνει.

Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 2026, τα έσοδα θα καταγράψουν αύξηση 2,65 δισ. ευρώ σε σύγκριση με το 2025 ευρώ, φθάνοντας στα 73,5 δισ. ευρώ. Από αυτά τα έσοδα από έμμεσους φόρους προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 40,818 δισ. ευρώ. Ειδικότερα:

Τα έσοδα το 2026 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 73,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 40,8 δισ. ευρώ από την έμμεση φορολογία.

Εσοδα κρατικού προϋπολογισμού

Ποσά σε δισ. ευρώ	2024	2025 Εκτίμηση	2026 Πρόβλεψη
Φόροι	68,3	70,88	73,53
Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών	36,91	39,07	40,82
ΦΠΑ	25,68	27,53	29,13
Ειδικοί φόροι κατανάλωσης	7,26	7,39	7,45
Φόροι εισοδήματος	24,72	25,97	26,71
από φυσικά πρόσωπα	14,56	15,88	15,78
από εταιρείες	7,98	7,8	8,66

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

- Τα έσοδα από τον ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 29,129 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 1,599 δισ. ευρώ έναντι του 2025 και
- Τα έσοδα από τους Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης προβλέπονται στο ποσό των 7,447 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 53 εκατ. ευρώ έναντι του 2025.

Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 26,710 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 742 εκατ. ευρώ ή 2,9% έναντι του 2025. Ωστόσο, σε αντίθεση με τα προηγούμενα χρόνια η μεγάλη αύξηση θα προέλθει από τη φορολόγηση των κερδών των επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα:

- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 15,785 δισ. ευρώ, μειωμένος κατά 93 εκατ. ευρώ έναντι του 2025, γεγονός που οφείλεται στις νέες παρεμβάσεις και συγκεκριμένα στην αναμόρφωση της κλίμακας φορολογίας εισοδήματος, με εκτιμώμενη απώλεια εσόδων ύψους 1.218 δισ. ευρώ.
- Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 8,659 δισ. ευρώ, αυξημένος κατά 859 εκατ. ευρώ έναντι του 2025, λόγω των εκτιμώμενων αυξημένων αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων κατά το τρέχον φορολογικό έτος, τα οποία θα δηλωθούν το έτος 2026.

Η ακρίβεια και η πλήρης εφαρμογή των μέτρων για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής οδηγούν τον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους σε νέα υπερέσοδα, με αποτέλεσμα το πρωτογενές αποτέλεσμα εκτιμάται να εκτιναχθεί στο 3,6% του ΑΕΠ το 2025 έναντι αρχικής πρόβλεψης 2,4%. Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα της μεγαλύτερης αύξησης των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας, που εκτιμάται πλέον σε 6,3% το 2025, ποσοστό σημαντικά υψηλότερο του 3,4% που ήταν η πρόβλεψη του προϋπολογισμού, της αυξημένης τουριστικής κίνησης, που εμφανίζει αύξηση τουριστικών εσόδων ύψους 12,5% στο επτάμηνο και της αυξημένης ιδιωτικής κατανάλωσης, που εκτιμάται σε 1,9% έναντι 1,6% που ήταν η πρόβλεψη του προϋπολογισμού. Βέβαια, η αυξημένη κατανάλωση, με την ακρίβεια που καταγράφεται σε είδη πρώτης ανάγκης, αυξάνει και τα έσοδα του ΦΠΑ. Ετσι, τα έσοδα από φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ύψος των 70,878 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 12,58 δισ. ευρώ έναντι του 2024.

Το οικονομικό επιτελείο εστιάζει την υπεραπόδοση των εσόδων, στον περιορισμό της φοροδιαφυγής σε συνδυασμό με την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών που επηρεάζει κυρίως τα έσοδα από τον ΦΠΑ (αύξηση κατά 857 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον προϋπολογισμό) και στην αύξηση των αμοιβών, γεγονός που επηρεάζει κυρίως τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (αύξηση κατά 633 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον προϋπολογισμό). Πιο συγκεκριμένα:

- Οι έμμεσοι φόροι εκτιμάται ότι στο θα διαμορφωθούν στο ύψος των 39,071 δισ. ευρώ, αυξημένοι κατά 1,032 δισ. ευρώ ή 2,8% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2025.
- Ο φόρος εισοδήματος αναμένεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 25,969 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 756 εκατ. ευρώ ή 3,0% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2025. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων θα ανέλθουν σε 15,878 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 633 εκατ. ευρώ και τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων εκτιμώνται στο ποσό των 7,800 δισ. ευρώ, μειωμένα κατά 171 εκατ. ευρώ από τον στόχο.